

Spis treści

WSTĘP.....	7
Dzieje prowincji w średniowieczu.....	7
„Architektura...” — zasięg tematyczny badań.....	10
„...gotycka...” — zasięg chronologiczny badań.....	12
„...na Mazowszu” — zasięg terytorialny badań.....	13
Stan badań.....	15
Źródła i wydawnictwa źródłowe.....	23
Obiekt architektury jako źródło informacji.....	24
ARCHITEKTURA MAZOWSZA W XIII WIEKU.....	26
GOTYCKIE MONUMENTALNE BUDOWLE SAKRALNE.....	34
Kolegiaty i fary miejskie.....	34
Świątynie konwentualne mnichów i kanoników regularnych.....	42
Benedyktyni.....	42
Kanonicy regularni laterańscy.....	43
Dominikanie i franciszkanie konwentualni.....	44
Bernardyni.....	48
Augustianie.....	51
Karmelici.....	52
Budowle centralne i centralizujące.....	52
Koło i krzyż.....	52
Wieloboczne zamknięcie zachodnie.....	54
Kościół parafialne.....	56
Architektura.....	56
Wieża kościelna, jej symboliczne znaczenie i funkcje — przedsionek, empora, dzwonnica.....	68
Kościół dwuwieżowe.....	71
Kościół z jedną wieżą zachodnią.....	71

Wieże boczne	73
Wieża w Szczepankowie	73
Funkcjonowanie kościoła parafialnego	79
Kościół parafialny jako miejsce pochówku — nagrobki i kaplice kolatorskie	80
Kościoły szpitalne	84
Tablice fundacyjne, znaki heraldyczne — ich miejsce i funkcja	87
Architektura gotycko–renesansowa	94
 ARCHITEKTURA ŚWIECKA	99
Miasta	99
Kamienice	102
Obwarowania	107
Budynki użyteczności publicznej	110
Siedziby książęce, biskupie i możnowładcze	112
 DETAL ARCHITEKTONICZNY	134
Technika budowlana — mury i fundamenty	134
Ceglany detal architektoniczny	143
Fryzy, portale i otwory okienne	143
Artykulacja ścian, skarpy, szczyty	147
Sklepienia	157
Posadzki, pokrycie dachów	162
Detal kamieniarski — portale, zworniki, tablice fundacyjne	163
Wystrój i wyposażenie wnętrz	165
 PODSUMOWANIE — CZY ISTNIEJE GOTYK MAZOWIECKI?	168
Geneza „mazowieckiego gotyku”, formy charakterystyczne i ich proveniencja	168
Budowniczości	171
Architektura gotycka Mazowsza na tle Pomorza i Nizy Środkowoeuropejskiego	174
 KATALOG GOTYCKICH BUDOWLI SAKRALNYCH NA MAZOWSZU	179
 BIBLIOGRAFIA	367
 WYKAZ ILUSTRACJI	383
 INDEKS OSÓB	393